

COLÒMBIA: La crisi institucional a Colòmbia revela una de les seves més fosques facetes: la corrupció. En el seu últim informe de Transparència Internacional sobre l'Índex de Percepció de Corrupció (IPC) del 2009, s'estableix que Colòmbia descendeix cada vegada més cap a les profunditats de la corrupció en les activitats públiques i de gestió de l'Estat, òbviament amb la corresponsabilitat del sector privat empresarial i polítics venals enquistats en els sectors públics que a través de pràctiques corruptes i clientelars, han assolit el control dels recursos en benefici propi. L'IPC per a Colòmbia en el 2009 el col·loca en el número 75, perdent cinc llocs en només un any. A aquesta situació ha contribuït el repartiment de diners públics a amics del Govern a través del programa presidencial conegut com a Agro Ingreso Seguro, utilitzant paranyes com l'assignació de recursos a camperols que mai els van rebre, o assignant partides a camperols ja morts, o aprovant destinació d'aquests recursos per a realitzar districtes de reg on no hi ha fonts d'aigua. Entretant, en el Congrés de la República les majories parlamentàries controlades pels partits amics del president i gràcies a l'absentisme de parlamentaris d'oposició, van assolir salvar la Moció de Censura que havia estat interposada contra el ministre d'Agricultura pel recolzament de partits opositors. A aquesta situació de corrupció se suma el destapament que van fer alguns mitjans de premsa sobre la destinació final de recursos de cooperació d'USAID, del Pla Colòmbia d'entitats oficials de l'Estat com FINAGRO, Banc Agrari i FIDUAGRARIA, que van anar a parar a les mans de narcotraficants i paramilitars, per a finançar les seves empreses, les quals servien de façana de les seves activitats delinqüents i criminals. Això s'ha pogut determinar a partir dels béns que han estat confiscats per autoritats judicials als caps paramilitars, entre els quals es troben nombroses empreses agrícoles, que van resultar ser receptores d'aquests auxilis oficials i de la cooperació internacional. Per la seva banda, el Fiscal General de la Nació, Guillermo Mendoza Diago, va reconèixer que Colòmbia està perdent la lluita contra la corrupció, la qual és generalitzada i es presenta en la totalitat de les entitats públiques, L'alt funcionari va puntualitzar dient que té la visió que Colòmbia va camí d'assemblar-se a Nigèria, on per compte de la corrupció i la dissolució de l'Estat, estan pitjor que quan eren colònia. *El Tiempo, El Espectador, Caracol – Radio, CMI – Tv, Verdad Abierta, Semana, El Nuevo Siglo, El Nuevo Herald, 14 – 20/11/09*

Enmig d'aquest panorama de la greu situació de corrupció generalitzada a Colòmbia, la ministra d'Educació, Cecilia María Vélez, ha reconegut que un milió d'infants estan per fora del sistema educatiu del país, situació que contrasta amb l'increment del pressupost per a la guerra, el qual supera al d'educació. D'altra banda, l'informe més recent de la Comissió Econòmica per a Amèrica Llatina i el Carib (CEPAL), estableix que Colòmbia, igual que El Salvador, Mèxic, Perú i República Dominicana, és un dels països llatinoamericans on ha crescut més la pobresa i l'indigència, en contrast amb països com Argentina, Xile, Uruguai, Costa Rica, Brasil, Panamà i Veneçuela, han assolit disminuir els seus índexs de pobresa i indigència. La CEPAL assegura que en aquests últims països s'han de replantejar els programes de protecció social, amb una visió estratègica de llarg termini, amb un millor aprofitament del capital humà i que protegeixin l'ingrés de les famílies i els grups poblacionals més vulnerables. Aquest informe qüestiona l'optimisme mostrat pel govern de Colòmbia, després de conèixer-se l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) establert pel PNUD, el qual col·loca a Colòmbia en un lloc de millorança respecte anys anteriors. *El Tiempo, El Espectador, El Nuevo Herald, El Nuevo Siglo, Telesur – Tv, CMI – Tv, Caracol – Radio, Voz, 14 – 20/11/09*

El conflicte diplomàtic entre Colòmbia i Veneçuela, aguditzat per la signatura de l'acord d'instal·lació de bases militars d'EUA en sòl colombià, discorre enmig d'un fort llenguatge desqualificador entre els dos Governos i entre demandes a entitats multilaterals i peticions a la Comunitat Internacional a reconèixer les raons de l'una i l'altra part del conflicte. Per la seva banda el govern de Colòmbia ha dipositat en el Consell de Seguretat de l'ONU les seves queixes

pel que qualifica com "amenaces de guerra" de Veneçuela, les declaracions que ha fet el mandatari veneçolà a preparar-se militarment per a defensar la sobirania nacional, els recursos i la revolució bolívariana. Pel costat veneçolà, s'han fet crides a la Unió Europea a exhortar a Colòmbia i als EUA a desistir de la instal·lació de les bases militars, perquè aquestes converteixen a Amèrica del Sud en una zona d'inestabilitat, de conflicte i de mort. Enmig d'aquest intercanvi de declaracions, el president de Veneçuela, Hugo Chávez, ha desestimat els reiterats oferiments del Govern d'EUA per a intervenir entre els dos països, oferiments que ha qualificat com a mostra de cinisme, ja que pretén fer creure que estan al marge del conflicte, quan en el fons són els causants. Igualment, el president Chávez va ser categòric al rebutjar una proposta de mediació de Brasil, la qual incloïa l'oferiment d'aquest país de cooperar en la vigilància de la frontera comú entre Colòmbia i Veneçuela. Referent a això va dir el president Chávez, que no es reunirà amb el president Uribe i que sota cap circumstància permetrà que cap altre país intervingui en la defensa de les fronteres veneçolanes i de la sobirania del seu país. Entretant, forces militars de Veneçuela van destruir amb explosius dos ponts fronterers, els quals eren utilitzats per habitants d'ambdós països en zones selvàtiques de la frontera comuna. El Govern colombià ha anunciat que demandarà a Veneçuela davant la OEA, per considerar que les voladures dels ponts atempta contra els interessos de la població civil. El Govern veneçolà ha assegurat que els ponts eren il·legals i que servien per al tràfic de contraban, a més que eren utilitzats per grups il·legals i paramilitars per a entrar en territori veneçolà. *El Tiempo, El Espectador, Telesur – Tv, CMI – Tv, Caracol – Radio, Aporrea, ABN, BBC, 14 – 20/11/09*

D'altra part, el president Álvaro Uribe Vélez, va protegir la proposta que ve impulsant el president de Perú, Alan García, de frenar la "carrera armamentista" a Amèrica Llatina, i promoure en el seu lloc un "Protocol de pau, seguretat i cooperació". Així ho va revelar el ministre de Justícia de Perú, Aurelio Pastor, portaveu de la proposta, després de reunir-se amb el mandatari colombià. L'alt funcionari de Perú va dir, que el president Uribe li va assegurar que els recursos militars i el pressupost de Defensa de Colòmbia, correspon a la necessitat de combatre als enemics interns, els quals són el narcotràfic i el terrorisme, igual que ho fa Perú en la seva lluita contra el narcotràfic que creix i la guerrilla Sendero Luminoso, que s'ha reactivat. Entretant, els Governos de Colòmbia i Equador van nomenar els seus respectius representants comercials, en el procés de restabliment de les relacions diplomàtiques. Ambdues parts s'han expressat amb complaença, a més, per l'intercanvi d'agregats militars en les respectives ambaixades i per la reactivació de la Comissió binacional Fronterera (COMBIFRON), integrada per personal diplomàtic de les dues nacions. *El Tiempo, El Espectador, Presidencia – Colombia, El Nuevo Herald, BBC, El Comercio – Ecuador, El Universo – Ecuador, 14 – 20/11/09*

Finalment, analistes del conflicte armat colombià estimen que si bé l'any 2008 ha estat el pitjor per a la guerrilla de les FARC, al llarg de tota la seva història, el que representa una victòria per al govern i les Forces Armades, en el que va corregut d'aquest any aquesta organització insurgent ha incrementat els seus atacs contra la Força Pública, llançant resultats molt preocupants que s'acosten als tres centenars de militars morts, mostrant amb això una important recuperació, la qual no arriba a inclinar la balança al seu favor, però que reflecteix una tendència de decaïment i desmoralització de la Força Pública i una major iniciativa i capacitat guerrillera per a proposar la confrontació al seu adversari. Entretant, el màxim dirigent de les FARC, Alfonso Cano, mitjançant comunicats, va rebutjar la pretensió del Govern que el seu moviment alliberi a tots els presoners sense necessitat de bescanvi, i va insistir que aquests seran alliberats a canvi dels guerrillers presos en les presons colombianes, inclosos Simón Trinidad, Sonia i Iván Vargas, presos en presons dels EUA, per als quals demana la repatriació. El dirigent guerriller també va proposar als habitants de Colòmbia i Veneçuela en la zona fronterera, conformar "comitès antiimperialistes" per a impedir la guerra que pretén realitzar EUA en contra dels interessos dels pobles dels dos països. *El Tiempo, El Espectador, El Nuevo Siglo, Telesur – Tv, Caracol – Radio, 14 – 20/11/09*